

מסמך: 1319795

סוג תיק:

*****
* כל המוסר תוכן מסמך זה, כולו או מקצתו לאדם שאינו מוסמך לכך - *
* עובר על חוק העונשין, התשל"ז-1977 *
*****

חוזם: 1,16950

מ-: עמאן, נר: 98, תא: 100195, חז: 1330, דח: מ, סג: 10
סודי/מידי

נכנס **

**

**

**

אל: סמוכל שלום, ר' הממד

דע: מח' ירדן, מח' אוטונומיה, תכנון מדיני

מאת: הממונה הזמני, רבת עמון

הנדון: המרכיב הפלסטיני בהוויה הירדנית - הערות ראשוניות
(א) למרות שער פחות מחודש מאז פתיחת השגרירות כאן ברצוני לשתפכם במספר
תופעות ומחשבות ראשוניות המתגבשות לאחר התבוננות והתנסות מן הפנים
החוצה. עד עתה רגילים היינו להתבונן בירדן ובעיוותיה מבחוץ. 24 ימים נטו
ספקו לנו הפריזמה ההפוכה:

1. הגורם הפלסטיני הינו דומינוטי ביותר בהוויה הירדנית. על כל צעד ושעל
צצה תזכורת מחודשת לכך. הכלכלה הירדנית מוועת ומתוחזקת ע"י פלסטינים הן
בתחום הפינוסי והן בתחום השרותים.

2. הדעה הרווחת בירדן, בעקבות מפקד האוכלוסין האחרון (ואשר רוב תוצאותיה
לא פורסמו) הינה ש 75 אחוז מתושבי ירדן פלסטינים הם. יש אווירה שזהו
נתון אכסיומטי ושבצעם אין זכות אודותיו.

3. דרגי ממשל וצבור עבר ירדני "טהור" חוששים מתגובת הפלסטינים בהקשר
הישראלי ושוקלים צעדיהם בזהירות רבה. נוצר מצב פרדוקסלי שבו קיימת
פתיחות ונכונות מצד קהילת העסקים הפלסטינית בירדן לקיים קשרים עם ישראל
בעוד הירדנים עצמם חוששים בשל מה יגידו הפלסטינים. בעצם גם המלך עצמו
אינו משוחרר מתסביך זה ועובדה היא כי העז לצעוד לקראת ישראל בגלוי רק
אחרי פריצת הדרך בין ישראל לאש"פ.

4. בקורה ברבת עמון של משלחת איגוד לשכות המסחר בראשות דני גילרמן סיפק
לנו אילוסטרציות לרוב לנכונות קהילת העסקים הפלסטינית לעשות עמנו עסקים
(כאמור רובם פלסטינים) למרות הרטוריקה.

5. נראה, ואני כותב זאת בזהירות רבה, שהפלסטינים שהגיעו לירדן ב-1948
ובתחילת שנות החמישים נטמעו כלכלית ומונטלית בירדן ובאופן פרקטי השלימו
עם העובדה שירדן היא ביתם. רובם אמנם היו מתים להחשב ירדנים אך דא עקא
העבר ירדנים מזכירים להם כל פעם מחדש שהם בעצם "אינם שייכים". רבים מהם
עשו חייל הן כספי והן השכלתי במדינות המפרץ והמערב וברור להם שירדן ביתם
למרות שסנטימונטלית הם חשים פלסטינים ועוקבים בדאגה אחרי המתרחש בשטחים.
נאמנותם למלך רבה אך יש לזכור שהיא תולדה של העובדה שהמלך אפשר להם
להתפתח כלכלית ולנהל עסקיהם המזה"תיים בירדן. באם יצרו צעדיהם כלכלית
עלולים הם להעביר נאמנותם למוקד אחר.

6. הבעייה האמיתית היא עקורי 67 המרוכזים עדיין במחנות פליטים ואשר לא
נקלטו הן ע"י העבר ירדנים והן ע"י פליטי 48. זהו החומר הבקיע המסוכן,
זהו הכתם על המצפון של פליטי 48 ועל שיקוליים של מנהיגי עבר הירדן
המסורתי. עד כאן.

ב) תחושתו היא שללא התקדמות נוספת בסוגיית עקורי 67 לא נוכל להגיע לפריצות דרך נוספות עם הירדנים. הקהילה הפלסטינית הותיקה כאן מפעילה לחץ פסיכולוגי רציני על ההנהגה הירדנית החשה מצדה שללא התקדמות נוספת בין ישראל לפלסטינים לא תוכל היא מצידה להתקדם הרבה מעבר למה שעשתה עד עתה. הפלסטינים עצמם, לפחות אלו בתחומי המסחר והשרותים דווקא יותר משוחררים מאילוץ זה.

ג) כאמור אלו הם התרשמויות ראשוניות שכמובן עוד תעודכנה אך חשתי צורך וחובה לשתפכם בהן כבר בשלב מוקדם זה.

רזן

תפ: שהח, טשהח, רהמ, שהבט, מוכל, ממוכל, מצב
תפ: תכונן, סמוכלשלום, שלום, יועמש, ר/מרכז, ממד
תפ: רם, אמן, ר' אגת, משפט, ירדן, אוטונומיה
תפ: עמית 475